

BEROEPSCODE VOOR SOCIAAL WERKERS IN ZIEKENHUIZEN

BSWZ.be

vzw Beroepsvereniging Sociaal Werkers Ziekenhuizen

Voorwoord

In ziekenhuizen worden sociaal werkers¹ samen met andere zorgverleners betrokken in een complex proces van zorg aan de cliënt en zijn omgeving. Hierdoor krijgen sociaal werkers in en door hun werk te maken met ethische vraagstukken. De beroepsvereniging voor sociaal werkers in ziekenhuizen voelde hierdoor de nood tot het ontwikkelen van een instrument voor een kwaliteitsvolle beroepsuitoefening: een beroepscode.

Deze beroepscode omvat wat volgens ons de fundamenteën van 'goed sociaal werk' in het ziekenhuis moeten zijn. Deze code is dus bedoeld als een hulpmiddel voor sociaal werkers in ziekenhuizen bij het zoeken naar het antwoord op de vraag hoe zorgvuldig te handelen in een welbepaalde situatie.

"Het sociaal werk in het ziekenhuis heeft als doelstelling om het welzijn van de cliënt en de mensen in zijn omgeving te bevorderen in het kader van zijn gezondheid en zijn behandeling binnen het geïntegreerd zorgproces, met specifieke aandacht voor de sociale determinanten van het gezondheidsprobleem van de cliënt."²

Sociaal werkers vertegenwoordigen daarbij niet alleen de cliënt³ en zijn omgeving, maar ook het ziekenhuis en de ruimere samenleving. Meer specifiek bewaken zij vanuit hun expertise de belangen van de cliënt en houden daarbij rekening met de opdracht en visie van het ziekenhuis én de belangen van de maatschappij. Het verbinden van de belangen van de cliënt, zijn omgeving, het ziekenhuis en de maatschappij is een complexe opdracht. De sociaal werker wordt in de uitoefening van zijn beroep uitgedaagd om verschillende belangen op elkaar af te stemmen, waarbij hij soms geconfronteerd wordt met een tegenstrijdige rol: het verwezenlijken van de doelstellingen van het ziekenhuis versus het behartigen van de belangen van de cliënt.

Op basis van het wettelijk en methodisch kader, zijn ervaringen en kennis bepaalt de sociaal werker hoe hij moet handelen. Binnen de soms grijze zone moet de sociaal werker zelf oordelen en afwegingen maken. De waardenkaders van zijn beroep aftoetsen aan de realiteit binnen het ziekenhuis zal de sociaal werker helpen om goed sociaal werk te verrichten zonder dat dit de loyaliteit t.o.v. de eigen organisatie in het gedrang brengt. Hierbij biedt de beroepscode een houvast en leidraad om op systematische en kritische wijze te kijken naar een verantwoorde manier van beroepsmatig handelen.

¹Sociaal werkers zijn drager van één van de volgende diploma's: Gradueerde in het sociaal werk, bachelor in het sociaal werk, graduateerde verpleegkundige keuzetraject sociale verpleegkunde, bachelor in de verpleegkunde afstudeerrichting sociale verpleegkunde. ²Overgenomen van de adviesnota werkgroep sociale dienst in het ziekenhuis van de FOD Volksgezondheid 2010.

³Met cliënt bedoelen we telkens de cliënt en zijn omgeving.

Deze beroepscode beroept zich enerzijds op wetgeving die ons gedrag regelt: de wet op het beroepsgeheim, de wet op de privacy en de wet op de patiëntenrechten zijn hier richtinggevend. Anderzijds heeft goed sociaal werk ook te maken met het afwegen van waarden en het maken van ethisch verantwoorde keuzes.

De code biedt niet dé oplossing voor alle problemen, maar wil een inspiratiebron en een werkinstrument zijn in de groei naar een grotere professionele deskundigheid. Bovendien stimuleert de code reflectie over het eigen handelen. Deze code geeft de sociaal werkers de mogelijkheid in dialoog te gaan met collega's. Op die manier kan de code een positieve invloed hebben op de kwaliteit van de zorg en de aangeboden hulpverlening.

De code is in eerste instantie bedoeld voor alle sociaal werkers tewerkgesteld binnen de sociale dienst van het ziekenhuis. Hiernaast kunnen ook andere betrokkenen in de hulpverlening de code raadplegen om zo in dialoog te gaan met elkaar.

Deze code omvat telkens de waarde of het basisprincipe binnen de sociale hulpverlening, gevolgd door een concrete toelichting. Daar waar de wetgeving van kracht is, worden de wetsartikels aangehaald. De thema's die worden besproken, zijn:

- Beroepshouding
- Omgaan met vertrouwelijke informatie
- Professionalisering
- Werken in en vanuit een organisatiecontext

Deze code werd ontwikkeld door de beroepsvereniging voor sociaal werkers in ziekenhuizen in overleg met het werkveld en tal van andere deskundigen. Een beroepscode is geen statisch gegeven, maar moet mee evolueren met de samenleving. Het is aan de beroepsvereniging en aan ieder van u om deze code actueel te houden.

1 BEROEPSHOUDING

Artikel 1: De sociaal werker is bereid om zonder enig onderscheid in cliënten of cliëntsystemen een professionele relatie aan te gaan.

Toelichting:

- De sociaal werker kan zelf het initiatief nemen om een professionele relatie aan te gaan.
- De sociaal werker exploreert onbevooroordeeld elke hulpvraag.
- De sociaal werker heeft respect voor diversiteit van waarden en normen.
- Sociale rechtvaardigheid, gelijkheid, respect voor de eigenheid van iedere mens, erkenning van de waardigheid en de gelijkwaardigheid van alle mensen zijn fundamentele waarden in het handelen van de sociaal werker.
- De sociaal werker kan er voor kiezen om de professionele relatie stop te zetten omwille van omstandigheden die de relatie onmogelijk maken. Hij dient dan de cliënt te begeleiden bij het zoeken naar de gepaste hulp.

Artikel 2: De sociaal werker is zich bewust van zijn eigen waarden en normen alsook van de invloed ervan op zijn deskundigheid.

Toelichting:

- De sociaal werker weerhoudt zich van waardeoordelen omdat deze de communicatie en het hulpverlenend handelen in de weg staan.

Artikel 3: De sociaal werker respecteert en beschouwt de cliënt als een volwaardige partner in de zorg.

Toelichting:

- De sociaal werker vertrekt vanuit de competenties, de zijnswijze en de kracht van de cliënt.
- De sociaal werker laat de cliënt zelf keuzes maken. Het cliëntstelsel kan de wijze van hulpverlening mee bepalen.

Artikel 4: De sociaal werker houdt rekening met de familiale, sociale en bredere maatschappelijke context van de cliënt.

Toelichting:

- De sociaal werker heeft oog voor de gevolgen van het ziek zijn op de persoon, zijn omgeving en het effect hiervan op zijn sociale en maatschappelijke positie.
- De sociaal werker is zich bewust van de onderlinge wisselwerking tussen de verschillende levensdomeinen (gezinssituatie, inkomen, vrije tijd,...) en stemt zijn hulpverlenend handelen hierop af.

Artikel 5: De sociaal werker is integer.

Toelichting:

- De sociaal werker is eerlijk en oprecht. Hij bedriegt niet, verdoezelt geen feiten, maar houdt zich aan de waarheid. Hij is niet omkoopbaar.
- Hij is betrouwbaar en transparant. Hij zegt wat hij doet en doet wat hij zegt. Hij heeft geen verborgen agenda.
- Hij is echt. Hij veinst geen emoties.

Artikel 6: De sociaal werker heeft een houding van professionele nabijheid.

Toelichting:

- De aard van de hulpvraag, de persoonlijke betrokkenheid en/of relatie zullen bepalend zijn voor het al dan niet aangaan en in stand houden van een professionele relatie. Het persoonlijke mag het professionele niet in de weg staan.
- Er is voldoende emotionele betrokkenheid. De sociaal werker heeft enerzijds voeling met de cliënt en diens problematiek, maar kan anderzijds voldoende afstand nemen om de gewenste hulpverlening te bieden.

Artikel 7: De sociaal werker merkt ethische vraagstukken op, reflecteert en gaat hierover in dialoog met anderen.

Toelichting:

- De sociaal werker heeft aandacht voor ethische kwesties die zich stellen naar aanleiding van de sociale situatie en de maatschappelijke context waarin de cliënt zich bevindt.
- De sociaal werker overlegt met zijn collega's om het draagvlak van zijn keuze te vergroten.

Artikel 8: De sociaal werker kan zijn professioneel handelen verantwoorden.

Toelichting:

- De sociaal werker is in staat om zijn handelen toe te lichten tegenover de cliënt. Indien nodig toetst hij dit vooraf bij collega's, het multidisciplinair team, de ethische commissie, de juridische dienst,...
- De sociaal werker maakt gebruik van de competenties die hij verworven heeft door opleiding en werkervaring. De sociaal werker vervult geen opdrachten die zijn deskundigheid overschrijden. In deze situaties verwijst hij door om de continuïteit van de zorg te verzekeren.

Artikel 9: De sociaal werker onderhoudt de beroepscompetenties.

Toelichting:

- De sociaal werker reflecteert over het eigen functioneren.
- Hij legt het eigen beroepsmatig handelen ter toetsing voor tijdens intercollegiaal overleg, intervisie of supervisie.
- De sociaal werker stelt vragen rond deskundigheid en opvattingen over beroepsuitoefening ter discussie.
- De sociaal werker blijft op de hoogte van recente ontwikkelingen in het werkveld en volgt de nodige bijscholingen om een kwaliteitsvolle dienstverlening voor de cliënt te waarborgen.

Artikel 10: De beroepscode is richtinggevend en de sociaal werker is bereid om deze na te leven. Hij gebruikt de beroepscode om te reflecteren over zijn professioneel handelen.

Toelichting:

- Doordat de sociaal werker de beroepscode aanvaardt en naleeft, verhoogt de garantie op een deskundige, kwaliteitsvolle hulpverlening voor de cliënt en zijn netwerk.

2 OMGAAN MET VERTROUWELIJKE INFORMATIE

2.1 Beroepsgeheim

Artikel 11: De sociaal werker in het ziekenhuis heeft de plicht tot geheimhouding van informatie over de persoon van de cliënt en de omstandigheden aangaande de cliënt.

Art. 458 SW

Geneesheren, heilkundigen, officieren van gezondheid, apothekers, vroedvrouwen en alle andere personen die uit hoofde van hun staat of beroep kennis dragen van geheimen die hun zijn toevertrouwd, en deze bekendmaken buiten het geval dat zij geroepen worden om in recht of voor een parlementaire onderzoekscommissie getuigenis af te leggen en buiten het geval dat de wet hen verplicht die geheimen bekend te maken, worden gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden en met geldboete van honderd euro tot vijfhonderd euro.

- De sociaal werker heeft de plicht te zwijgen over informatie die hij vernomen of vastgesteld heeft in het kader van zijn functie.
- De sociaal werker kan niet gedwongen worden om de vertrouwensrelatie en de geheimhouding te verbreken. Hij mag zwijgen en kan daarvoor niet gesanctioneerd worden.
- Dit geldt tegenover iedereen, ook tegenover houders van beroepsgeheim, politie, gemandateerde hulpverleners met een onderzoeks- of rapporteringsopdracht (bv. justitieassistent), arbeidsgeneesheer (geen ziekte vermelden)...
- Er is geen bepaalde termijn vastgelegd hoelang iets geheim moet worden gehouden. Ook na het overlijden van een cliënt blijft het beroepsgeheim gelden.
- De toestemming van de cliënt om te spreken heft de zwijgplicht niet op. De sociaal werker maakt de afweging of de informatie die hij doorgeeft, kadert in de zorg voor de cliënt. De cliënt kan beter zelf informatie doorgeven aan derden.
- Bij cliënten met een justitiële maatregel is er sprake van wettelijke rapportageplicht. Dit beperkt zich tot het doorgeven van aan- of afwezigheden of eenzijdige stopzetting van behandeling door betrokkene.

Artikel 12: De sociaal werker in het ziekenhuis heeft in bepaalde gevallen spreekrecht.

Toelichting:

- De sociaal werker kan individueel aangifte doen, maar overlegt bij voorkeur in team of waar nodig met zijn leidinggevende om zowel juridisch als ethisch een weloverwogen standpunt in te nemen.

De wettelijke grenzen en uitzonderingen op het beroepsgeheim zijn;

- Het aangifteredt ingevolge Art 458 bis SW
- De noodzaak ingevolge Art 422 bis SW
- De getuigenis in rechte ingevolge Art 458 SW
- Het ouderlijk gezag

2.1.1 Het aangifteredt

Art 458 bis SW

Eenieder, die uit hoofde van zijn staat of beroep houder is van geheimen en hierdoor kennis heeft van een misdrijf zoals omschreven in de artikelen 372 tot 377, 377quater, 392 tot 394, 396 tot 405ter, 409, 423, 425 en 426, gepleegd op een minderjarige of op een persoon die kwetsbaar is ten gevolge van zijn leeftijd, zwangerschap, partnergeweld, een ziekte dan wel een lichamelijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid kan, onverminderd de verplichtingen hem opgelegd door artikel 422bis, het misdrijf ter kennis brengen van de procureur des Konings, hetzij wanneer er een ernstig en dreigend gevaar bestaat voor de fysieke of psychische integriteit van de minderjarige of de bedoelde kwetsbare persoon en hij deze integriteit niet zelf of met hulp van anderen kan beschermen, hetzij wanneer er aanwijzingen zijn van een gewichtig en reëel gevaar dat andere minderjarigen of bedoelde kwetsbare personen het slachtoffer worden van de in voormelde artikelen bedoelde misdrijven en hij deze integriteit niet zelf of met hulp van anderen kan beschermen.

Toelichting:

- De sociaal werker heeft spreekrecht (aangifteredt bij een magistraat bij het openbaar ministerie) bij volgende misdrijven: aanranding van de eerbaarheid en verkrachting, partnergeweld, doodslag, opzettelijk toebrengen van letsels inclusief genitale verminking bij meisjes en vrouwen, verlaten en bij het opzettelijk onthouden van voedsel en verzorging aan minderjarigen en onbekwamen.

Volgende twee voorwaarden moeten tegelijk vervuld zijn;

Eerste voorwaarde:

- De sociaal werker heeft kennis van één van de hierboven beschreven misdrijven die zijn gepleegd t.a.v. een minderjarige of een meerderjarige persoon die kwetsbaar is ten gevolge van zijn leeftijd, zwangerschap, een ziekte dan wel een lichamelijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid. Ook slachtoffers van partnergeweld worden als kwetsbaar beschouwd. Kennis hebben, betekent dat er voldoende concrete aanwijzingen zijn dat een minderjarige of een kwetsbare meerderjarige persoon het slachtoffer is geworden van één van de hierboven vermelde misdrijven.

Tweede voorwaarde:

- Er is een ernstig en dreigend gevaar voor de fysieke of psychische integriteit van het slachtoffer en de hulpverlener is niet in staat deze integriteit zelf of met hulp van anderen te beschermen. Als het slachtoffer bijvoorbeeld is overleden kan het misdrijf dus niet worden gemeld op deze grond, want dan is er geen ernstig en dreigend gevaar meer voor zijn integriteit.
- Ofwel bestaat er een gewichtig en reëel gevaar dat andere minderjarigen of bedoelde kwetsbare personen het slachtoffer zullen worden van één van de bovenvermelde misdrijven. Stel dat het slachtoffer is overleden ten gevolge van het misdrijf waarvan de sociaal werker kennis heeft en andere kinderen in een gezin het reële gevaar lopen ook slachtoffer te worden, kan het gepleegde misdrijf toch worden aangegeven op deze grond.

2.1.2 De noodzaak

De sociaal werker (en bij uitbreiding elke burger) kan worden vervolgd in het kader van de toepassing van art 422 bis SW (schuldig verzuim).

Art 422 bis SW

Met gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en met geldboete van vijftig euro tot vijfhonderd euro of met een van die straffen alleen wordt gestraft hij die verzuimt hulp te verlenen of te verschaffen aan iemand die in groot gevaar verkeert, hetzij hij zelf diens toestand heeft vastgesteld, hetzij die toestand hem is beschreven door degenen die zijn hulp inroepen. Voor het misdrijf is vereist dat de verzuimer kon helpen zonder ernstig gevaar voor zichzelf of voor anderen. Heeft de verzuimer niet persoonlijk het gevaar vastgesteld waarin de hulpbehoevende verkeerde, dan kan hij niet worden gestraft, indien

hij op grond van de omstandigheden waarin hij werd verzocht te helpen, kon geloven dat het verzoek niet ernstig was of dat er gevaar aan verbonden was.

De straf bedoeld in het eerste lid wordt op twee jaar gebracht indien de persoon die in groot gevaar verkeert, minderjarig is of een persoon is van wie de kwetsbare toestand ten gevolge van de leeftijd, zwangerschap, een ziekte dan wel een lichamelijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid duidelijk was of de dader bekend was.

Toelichting:

- Men is verplicht hulp te bieden (waarbij men soms informatie moet vrijgeven) als aan volgende voorwaarden tegelijk is voldaan;
  - Iemand verkeert in groot gevaar.
  - De sociaal werker (burger) stelt die toestand zelf vast of iemand anders licht hem in en roept hierbij zijn hulp in. In het laatste geval oordeelt de sociaal werker over de ernst van het verzoek en het gevaar dat aan het helpen verbonden is. Hij kan namelijk niet gestraft worden als hij de vraag niet ernstig inschatte of niet kon helpen zonder gevaar voor zichzelf of anderen.
- Schuldig verzuim houdt niet in dat men een aangifteplicht heeft bij de politie, wel dat men de hulp moet bieden die het meest aangewezen lijkt. (vb. aangifte bij het vertrouwensartsencentrum, inlichten van een familielid...)
- De sociaal werker kan effectief helpen zonder zichzelf of anderen in ernstig gevaar te brengen.

2.1.3 De getuigenis in rechte

Art 458 SW

".... bekendmaken buiten het geval dat zij geroepen worden om in recht of voor een parlementaire onderzoekscommissie getuigenis af te leggen... "

Toelichting:

- Een getuigenis in rechte (d.w.z. een mondelinge of schriftelijke verklaring die de getuige aflegt) kan enkel tegenover een onderzoeksrechter of vonnisrechter en niet tegenover bijvoorbeeld een politieagent, inspecteur van de gerechtelijke politie... En dit enkel m.b.t. die relevante en noodzakelijke informatie waarvan bekendmaking gevraagd wordt door de rechter.
- Bij een oproeping geldt de plicht om te getuigen, maar men kan zich nog steeds beroepen op zijn beroepsgeheim. De rechter mag onderzoeken of wat de sociaal werker verzwijgt ook effectief onder het begrip geheim valt.

- Om zichzelf te kunnen verdedigen voor een beroepsfout mag de sociaal werker informatie doorgeven aan zijn advocaat en de andere partijen.

2.1.4 Het ouderlijk gezag

Een hulpverlener kan op grond van de wettelijke bepalingen betreffende het ouderlijk gezag en het Kinderrechtenverdrag, bij wijze van uitzondering op het principe van het beroepsgeheim de ouders informatie verstrekken voor zover:

- De minderjarige of onbekwaam verklaarde minderjarige niet over voldoende onderscheidingsvermogen beschikt.
- Het gaat over het nemen van bepaalde opvoedingsbeslissingen.
- Het in het belang van de minderjarige is.
- Het meedelen van de informatie noodzakelijk is om de ouders of voogd in staat te stellen om de plichten verbonden aan het ouderlijk gezag te vervullen.

Artikel 13: De sociaal werker heeft in bepaalde gevallen gezamenlijk of gedeeld beroepsgeheim.

Toelichting:

- Gezamenlijk beroepsgeheim geldt tussen hulpverleners van dezelfde organisatie of hetzelfde team betrokken bij het cliëntsysteem. Deze hulpverleners zijn ook gebonden aan het beroepsgeheim.
- Gedeeld beroepsgeheim is van toepassing bij samenwerking met hulpverleners van een andere organisatie, die ook betrokken zijn bij het cliëntsysteem voor hetzelfde doel. Deze hulpverleners moeten eveneens gebonden zijn aan het beroepsgeheim.
- De hulpverleners moeten vanuit dezelfde finaliteit handelen.
- De sociaal werker deelt de informatie volgens het principe "need to know" en niet "nice to know".
- De sociaal werker maakt de afweging of de informatie die hij deelt, kadert in de zorg voor de cliënt.

2.2 Dossiervorming

Hierbij verwijzen we naar de wet van 8 december 1992 ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (privacywet) en de wet op de patiëntenrechten van oktober 2002.

De privacywet beschermt de burger tegen misbruik van zijn persoonlijke gegevens door derden en voorkomt dat deze ongewenst verspreid worden. Het verwerken van persoonsgegevens en in het bijzonder van gevoelige materies is onderworpen aan strenge regels. Verder bepaalt de wet dat de betrokkene onder bepaalde voorwaarden recht heeft op inzage en correctie van de gegevens die hem betreffen.

Hoewel de sociaal werker (met uitzondering van de sociaal verpleegkundige) niet behoort tot de zorgverlener bedoeld in KB 78 van 10/11/1967, betreffende de uitoefening van de gezondheidsberoepen handelt hij toch naar de geest van de wet op de patiëntenrechten. Dit betekent dat de cliënt het recht heeft om, onder bepaalde voorwaarden, het sociaal dossier in te kijken.

Dossiervorming is fundamenteel om de continuïteit van de hulpverlening te verzekeren, maar is ook een belangrijk instrument dat kan worden aangewend ter verantwoording van het eigen beroepsmatig handelen.

Het elektronisch patiëntendossier bevat alle dossiers die worden opgemaakt in het kader van een tussenkomst in de relatie zorgverlener-patiënt.

In de praktijk merkt men dat door de informatisering het sociaal dossier meer en meer geïntegreerd is in het patiëntendossier, maar het principe dat bepaalde vertrouwelijke gegevens kunnen worden afgeschermd, moet gehandhaafd blijven.

Artikel 14: De sociaal werker in het ziekenhuis vergaart en noteert relevante informatie over de persoon en de context van de cliënt, alsook over het hulpverleningstraject.

Toelichting:

- De sociaal werker dient in zijn verslaggeving het 'need to know' principe als richtinggevend te beschouwen.

Artikel 15: De sociaal werker gaat respectvol om met de informatie die hij verzamelt.

Toelichting:

- De sociaal werker vermeldt duidelijk wat feiten zijn en wat interpretaties.
- De sociaal werker schrijft alsof de cliënt over zijn schouders meeleest.

Artikel 16: De sociaal werker ziet er op toe dat de vertrouwelijke gegevens niet toegankelijk zijn voor personen die niet functioneel betrokken zijn bij de hulpverlening.

Toelichting:

- De sociaal werker let er op dat er geen geïnformatiseerde gegevens onbeheerd achterblijven.
- Vertrouwelijke gegevens worden alleen doorgegeven aan hulpverleners die hetzelfde hulpverleningsdoel nastreven en beroepsgeheim hebben.

Artikel 17: De sociaal werker heeft alleen toegang tot het patiëntendossier als er een behandel-/hulpverleningsopdracht ten aanzien van de cliënt aanwezig is.

Toelichting:

- De sociaal werker heeft geen rechtstreekse toegang tot het dossier van familie, bekende personen, vrienden. Als de sociaal werker een eigen patiëntendossier heeft, moet hij voor inzage de gebruikelijke weg volgen.

2.3 Digitale communicatie

Voor digitale communicatie gelden dezelfde privacyregels als bij de hogere geformuleerde richtlijnen rond het omgaan met vertrouwelijke informatie.

Artikel 18: De sociaal werker maakt de afweging welk het meest geschikte communicatiemiddel is voor de informatie die hij wil overbrengen.

2.3.1 E-mailverkeer

Artikel 19: De sociaal werker gaat zorgvuldig om met e-mailverkeer.

Toelichting

- Bij informatieuitwisseling met derden is de sociaal werker discreet en respecteert hij de wet op de privacy en het beroepsgeheim.
- De sociaal werker deelt de informatie volgens het principe “need to know” en niet “nice to know”.
- De sociaal werker maakt de afweging of de informatie die hij deelt, kadert in de zorg voor de cliënt.
- Hij maakt voor het delen van patiëntengegevens enkel gebruik van het beveiligd e-mailkanaal van het ziekenhuis.

2.3.2 Sociale media

Sociale media is een verzamelbegrip voor onlineplatformen waar de gebruikers de inhoud verzorgen. Hoofdkenmerken zijn interactie en dialoog tussen de gebruikers. Via deze media delen mensen verhalen, kennis en ervaringen.

Artikel 20: De sociaal werker gaat professioneel om met sociale media.

Toelichting:

- De sociaal werker is zich goed bewust van het risico op publieke verspreiding van informatie via de sociale media (cf. Zou je deze informatie geven aan een zaal vol onbekenden?).
- Hij maakt een duidelijke scheiding in het gebruik van sociale media voor privégebruik en professionele doeleinden. Bij sociale media is privacy niet gewaarborgd. Sociale media zijn geen kanaal voor het uitwisselen van informatie over en met patiënten.

3 PROFESSIONALISERING

Artikel 21: De sociaal werker werkt samen met beroepsgenoten en andere relevante deskundigen aan de professionalisering van het beroep.

Toelichting:

- De sociaal werker weet zijn eigen deskundigheid te profileren naar andere disciplines.
- Sociaal werkers werken samen met hogescholen o.a. door kwaliteitsvolle stages aan te bieden. Zo dragen de sociaal werkers er toe bij dat pas afgestudeerden over de nodige kennis en vaardigheden beschikken om hun beroep uit te oefenen.
- Sociaal werkers bouwen een netwerk uit met leden van de eigen beroepsgroep.
- Sociaal werkers verspreiden nieuwe kennis en werken mee aan wetenschappelijk onderzoek of projecten. De bevindingen worden vertaald naar en ingezet in de eigen praktijk.

4 WERKEN IN EN VANUIT EEN ORGANISATIECON- TEXT

Artikel 22: De sociaal werker ondersteunt de missie van het ziekenhuis.

Toelichting:

- De sociaal werker draagt bij tot het realiseren van de doelstellingen van het ziekenhuis.
- De sociaal werker beseft dat hij werkt in een spanningsveld waarin diverse partijen (werkgever, hulpvrager, wetgever,...) verschillende belangen kunnen hebben.
- De sociaal werker zal in dit spanningsveld steeds de goede zorg voor de cliënt vooropstellen.

Artikel 23: De sociaal werker zal onder meer door deelname aan multidisciplinair overleg de brugfunctie waarmaken tussen de verschillende disciplines en de leefwereld van de cliënt.

Toelichting:

- In het kader van een geïntegreerde hulpverlening vertaalt de sociaal werker de vragen, noden en behoeften van de cliënt naar het behandelteam en maakt hij hen gevoelig voor diens verhaal zodat een passend hulpaanbod kan worden gecreëerd.
- Omgekeerd zal de sociaal werker bij de cliënt nagaan of deze over voldoende informatie beschikt om eigen keuzes te maken wat betreft de behandeling. Hij kijkt daarbij vooral naar de betekenis voor de cliënt van het behandelplan in zijn specifieke situatie.
- Binnen het multidisciplinair overleg heeft de sociaal werker respect voor de opvattingen en werkwijze van de andere leden van het team.
- De sociaal werker werkt constructief mee aan een gezamenlijk beleid t.a.v. de zorg voor de cliënt.

Artikel 24: De sociaal werker heeft de ethische plicht tot signaleren in het kader van zijn maatschappelijke opdracht (micro, meso en macro).

Toelichting:

- De sociaal werker detecteert en registreert sociale ontwikkelingen en hun invloed op de cliënt, de cliëntenzorg en de begeleiding.
- Hij detecteert en registreert vanuit de eigen discipline knelpunten in de cliëntenzorg.
- Hij gebruikt de meest geschikte kanalen om zijn bevindingen op het juiste niveau te signaleren en kan hierover een gefundeerd standpunt innemen.

Artikel 25: De sociaal werker draagt bij/werkt mee aan een transparante en laagdrempelige hulpverlening.

Toelichting:

- De sociaal werker geeft de cliënt informatie over het zorgaanbod van de sociale dienst.
- Hij kaart knelpunten aan en werkt constructief mee aan mogelijke oplossingen.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door printouts, kopieën, of op welke andere manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

1^e druk maart 2016

